

Yazı- İslam devletine doğru...

Kadir Sev: Cumhuriyetin ilk yıllarında bilim ve aydınlanmanın toplumda kök salması amacıyla kurulan kurumları, günümüzde laikliğin ortadan kaldırılmasına hizmet edecek bir anlayışla yeniden yapılandırılmıştır.

1 Ağustos 2021 tarihli yazı: <https://haber.sol.org.tr/haber/islam-devletine-dogru-310512>

Cumhuriyetin ilk yıllarında bilim ve aydınlanmanın toplumda kök salması amacıyla kurulan kurumları, günümüzde laikliğin ortadan kaldırılmasına hizmet edecek bir anlayışla yeniden yapılandırılmıştır. Yaşamın her alanı gericiğin ağırlığıyla sarılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, mezhep ve cemaat gibi yapıların egemen konumunun ortadan kaldırılması amacıyla kurulmuştur. Anayasa'nın 136. Maddesinde; "laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncelerin dışında kalarak, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir" yazılıdır. Oysa görevlerini, önceki DİB Başkanının deyişiyle; "Bizim Hanefi Mezhebi" yorumuyla sürdürmektedir.

Anayasasında "laik" olduğu yazılı bir ülkede DİB başkanı, şöyle sözler edebilmekte ve kimse umursamamaktadır; "Hadis ne kadar dini bir ilimse matematik o kadar dini bir ilimdir. Çünkü matematik olmazsa, Allah'ın kâinata koyduğu sünnetleri ve kanunları öğrenemezsiniz."

Bu hizmetlerin gereğince yerine getirilmesi için yalnızca DİB bütçesinden 2018-2020 arasındaki üç yılda toplam 29 milyar lira harcanmıştır; 2021-2023 arasındaki üç yılda 42 milyar lira ödenek istemektedir.

Salgın koşullarında yaşadığımız 2020 yılında bile 880 bin milyon kişi hafızlık vb adlarla kurslardan geçirilmiştir. Bu sayının 182 bini 4-6 yaş aralığındaki çocuklardır.

DİB, 130 bine yaklaşan kadrosuyla 89 bin camide halkla her gün beş vakit buluşup yakın ilişki kurabilme olanağına sahiptir. Bununla yetinmeye niyeti yoktur: namaz vakitleri dışında gençlerle ilişkiyi sürdürebilmek amacıyla "Camilerde gençlik kolları" adlı bir program geliştirmiştir. 2021 yılında 20 bin caminin hazırlanması planlanmıştır ve bunun müjdesini DİB Başkanı değil MEB Din Öğretimi Genel Müdürü vermiştir.

Yerleşkelerine yaptırılan camiler sayesinde DİB, üniversitelerde de egemenlik alanlarına kavuşmaktadır.

Sağlık, eğitim kurumları ve cezaevlerinde de yetkileri vardır. Dahası, yasayla yetinmemekte, fetvalar vermekte; sendikal haklar, çalışma yaşamı, aile konularında haddini aşan sözler etmektedir.

Başkanı, Soma maden cinayetinin ertesinde ailelerine; "...ne mutlu bize ki, bizim için ölüm sevgiliyle buluşmadır..." diyebilmiştir. Kıyımın ardından Soma'ya ilk giden İsmailağa cemaati olmuştur ve sokaklarda; "isyan etmeyin dua edin" telkininde bulunmuştur.

DİB Başkanı savaş rüzgarları estirilmesinde önlerde rol almaktadır. Haç'la, Hilal'in savaşlarından; şehit olmanın faziletlerinden söz etmekte, hutbelere elinde kılıçla çıkmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) Diyanet İşleri Başkanlığının ayrılmaz bir parçası gibidir. Bütçe yasaları için öngörülen kurallara uymak zorunda olmadığı için DİB'in zorlanacağı harcamalar TDV bütçesinden yapılmaktadır.

Ticari işletmeleri, Televizyonu ve Üniversitesi vardır.

TDV, son üç yılda 8 milyar lira gelir toplamıştır. 7 milyarı “hayırsever vatandaşların bağışlarından” oluşmaktadır. Sayıştay denetiminden bağımsızdır ve mali tablolarından gelirlerin ne tür hizmetlere, hangi ilkeler doğrultusunda harcandığı anlaşılamamaktadır.

2016 yılında bütçeden verilen kaynaklarla Türkiye Maarif Vakfı (TMV) kurulmuş, FETÖ’nün olduğu söylenen yurt dışındaki okul, yurt ve sosyal tesisleri, bu Vakfa devredilmiştir. Her yıl genel bütçeden ödenek aktarılmaktadır. 2021 yılı itibariyle aktarılan paranın toplamı 3 milyar lirayı aşmıştır. Ancak buldukları ülkelerde misyoner işlevi gören bu okulların yaptığı işler, bu kadar parayla kotarılabilecek gibi değildir. Bilemediğimiz kaynaklardan besleniyor olabilir.

Dinci vakıf ve dernekler aracılığıyla, hurafelerin toplumun kılcal damarlarına değin etki edebileceği bir ortam oluşturulmuştur. Gözde olanlarına milyarlarca lira değerinde kamu taşınmazları verilmekte; vergiden bağımsız tutulmakta; izin almaksızın bağış toplamak ve dağıtmak gibi ayrıcalıklar tanınmaktadır.

Özel vakıf ve dernekler denetimsiz ortamlarda kuran kursları vermektedir. 31.12.2019 itibariyle 15.742 kuran kursunda 1 milyon 204 bin kişi eğitim görmüştür. Kursların 4.852’si özel vakıf/derneklerin mülkiyetindedir.

Bunlar Diyanet ve TÜİK’in yayımladığı resmi verilerdir. Merdiven altlarında, kimler eliyle ne sayıda kişiye neler öğretildiği ve bunların ne tür kaynaklardan beslendikleri gibi bilgilere ulaşamamaktadır.

Yoğun biçimde taciz-tecavüz olayları olduğu bilinmekte ancak çoğu gizlendiği için gerçek boyutu ortaya çıkarılamamaktadır. Basına yansıyabilenler ise unutturulmaktadır. Unutturulmasında benzer vakıf ve derneklerin bir çatı örgütü altında toplanmasının payı çoktur. Aralarında MÜSİAD, ENSAR, TÜRGEV, İHH, Deniz Feneri, İlim Yayma Cemiyetinin de olduğu 150 dolayında Vakıf ve dernek, gerektiğinde ortak tavır koyabilsinler diye “Gönüllü Teşekküller Vakfı” adlı bir örgütün üyesi yapılmıştır. Cinsel istismarlarla gündeme gelen vakıf/derneklerin yardımına koşmakta, olayın kapatılmasına katkı vermektedirler.

Milli Eğitim Şûrası, “din şûrası”na dönüşmüştür. Gericici, aydınlanma karşıtı uygulamaların hepsinde bu kurulun kararlarının katkısı ya da izi bulunmaktadır. Eğitimin 4+4+4 olarak üç parçaya ayrılması Şûrada alınan kararların gereği olarak yasalaştırılmıştır. 9-10 yaşlarında çocukların, kur’anı ezberlesinler diye okullarından alınıp, bir eğitim yılı süresince Diyanet İşlerine terk edilmesi de Şûrada alınan kararların gereği olarak uygulanmaktadır.

Eğitim Birliği Yasası, eğitimde birliği sağlayabilecek özelliğini çoktan yitirmiştir.

Din dersleri “Din kültürü ve ahlak öğretimi” adı altında her tür ve derecedeki okulda verilmektedir. Seçmeli görünümü altında çoğu okulda İHL müfredatı dayatılmaktadır.

İHL’lerde okuyan öğrenci sayısının artırılabilmesi için para esirgenmemektedir. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, son üç yılda 35 milyar lira ödenek kullanmıştır.

Öğrenci sayıları biraz durulmuş gibi görünse de genel kanının aksine artmaktadır. Orta ve Lise bölümlerinde 2019-2020 öğretim yılında 1 milyon 387 bin öğrenci eğitim görmüştür. Bu sayı 2018-2019'da 1 milyon 350 bin; 2017-2018'de ise 1 milyon 367 bin olmuştur.

Pansiyonlu okul, yurt gibi yatırımlarda imam-hatip liselerine daha çok pay verilmektedir. Öğrencileri, temel ya da mesleki eğitim veren okul öğrencilerine göre burs olanaklarından son yıllarda daha çok yararlandırılmaya başlanmıştır.

Üniversitelerde 87 İlahiyat ve İslami İlimler Fakültesi vardır. Ön lisans ve lisans programlarında 2018-2019 öğretim yılında 112 bin; 2019-2020 yılında 126 bin öğrenci eğitim görmüştür. İki yılda yaklaşık 70 bin öğrenci yeni kayıt yaptırmıştır. Bu kadar üst düzey din uzmanı, din devleti için bile fazladır.

Anayasa Mahkemesi de verdiği kararlarla, laikliğin içini boşaltmakta, hukuk alanında kazınmasına katkı vermektedir.

Bu yazıda, Devlet örgütündeki dönüşüm sürecine değinilecektir. Resmin bütünü göstermek iddiasında değildir. Ancak genel bir görüş oluşmasına vereceği katkı azımsanmamalıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB)

Örgüt yapısının güçlendirilmesi ve yeni yetkiler:

DİB'in görevleri, 1965 yılında çıkarılan 633 sayılı Kuruluş Yasasında şu sözlerle tanımlanıyordu; "İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yöneltmek üzere...kurulmuştur."

Bugün de 633 sayılı Yasayla yönetiliyor. Ancak 1965-2019 yılları arasında çıkarılan 17 yasa ve KHK ile kurallarında çok sayıda değişiklik yapıldı. İlk biçiminden hiç iz kalmadı.

En kapsamlısı 2010 yılında olanıydı. Yürütme ve yürürlük maddeleri dahil 43 maddeden oluşan yasanın 30 maddesi yeniden yazıldı. Başbakanlığa bağlı bir genel müdürlük iken müsteşarlık düzeyine yükseltildi; örgüt yapısı çeşitlendirildi; 14 yeni hizmet birimi kuruldu. Cami dışında yeni görev yerleri ve yetkiler tanımlandı. Anayasanın 2018 yılında yürürlüğe girmesiyle, her kurum gibi DİB de Cumhurbaşkanlığına bağlandı.

DİB, yeni görevlerine uyum sağlamakta zorlanmadı. Önceki Strateji Planını değiştirmekle işe başladı. 2012 yılında yayımladığı Planda yeni görevleri şöyle tanımlanıyordu;

"...uluslararası arenada etkin bir din hizmeti sunmanın yasal alt yapısı oluşturulmuştur... cami dışı din hizmetlerinin önü açılmış...ayrıca bir radyo ve televizyon kurulması hususu da Başkanlığa bir görev olarak verilmiştir. Böylece Başkanlık, toplumu din konusunda aydınlatma noktasında her türlü imkândan yararlanmaya âdeta memur edilmiştir."

Planda, kamu/özel ne kadar kurum-kuruluş varsa hepsi paydaş ya da ortak ilan edilmişti.

Paydaşlarına bakalım: Milli Eğitim; Sağlık; İçişleri; Dışişleri; Adalet; Aile ve Sosyal Hizmetler; Gençlik Spor bakanlıkları; yerel yönetimler; Vakıflar Genel Müdürlüğü; TRT; İlahiyat Fakülteleri; din hizmeti veren STK'lar; Basın yayın kuruluşları.

Görev ve yetkileri yaşamın her alanını kapsayacak biçimde genişletildi ama yine de yasına sığmıyor, kendine yeni görevler icat ediyor.

Bir örnek verelim: Yasada, İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, toplumu aydınlatmak gibi sözlerle tanımlanan görevleri, Stratejik Planda şöyle yorumlanıyor; “Toplumun dini, ahlaki ve manevi değerlerini sürekli canlı tutmak amacıyla İslam Dininin temel kaynaklarına...”

Misyon bildirimindeki tanım da sorunlu: “İslam Dininin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi...(vermek)” yazıyor. Oysa mezhepler ve çok sayıda tarikat var. Ve her biri “İslam dininin temel kaynaklarını” farklı algılıyor, farklı yorumluyor. Böyle bir görevi gerçekleştirebilmek için bunlardan birinin inanç sistemini temel alıp ötekilere dayatmak gerekiyor.

Öyle de yapıyorlar. Önceki başkan 2016 yılında Tayyip Erdoğan ile birlikte gittiği ABD’de bir cami açılışına katıldı ve orada; “Bizim Hanefi mezhebinde bir insan namaz kılarken çocuk ateşe gidiyorsa namazı bozmak ve çocuğu kurtarmak gerekiyor” diye bir cümle kurdu. Böylelikle tercihin Hanefi mezhebinden yana yapıldığını Kurumun en yetkili ağzından öğrenmiş olduk.

Yapının güçlendirilmesi 2010 yılından sonra da sürdürüldü!

Kurumun 2010 yılında 82 bin dolayında olan çalışanı vardı. 2020 yılında 60 bin arttı; 130 bine yaklaştı. Böyle olunca da 3 başkan yardımcısı yetmedi; 2017 yılında 5’e çıkarıldı.

2011 yılında yurtdışında cami-sosyal tesis açmak; şura toplantıları düzenlemek gibi görevler verildi. Yurtdışına sürekli görevle atanabilen Başkanlık müftülerinin sayısı 15’ten 40’a çıkarıldı.

20 milyon lira sermaye verilerek kurulan Dini yayınlar Döner Sermaye İşletmesinin sermayesi 80 milyona yükseltildi. İşletmeye, Said-i Nursi kitaplarını yayımlama tekeli verildi.

2018 yılında cami, kur’an kursu ve eklentilerinin kiraya verilmesi ve elde edilen gelirin paylaşımındaki Maliye Bakanlığı’nın yetkisi sınırlandırıldı.

Diyanet Yayınları EBA’da

Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Milli Eğitim Bakanlığının, pek övündüğü ama salgında foyası dökülen bir projesi. Uzaktan eğitim için kullanılmak üzere hazırlanmıştı. 2016 yılında MEB ile DİB arasında Diyanet yayınlarının EBA’ya yüklenmesinin öngörüldüğü bir protokol imzalandı. Öğrenciler EBA Programına girdiklerinde Diyanet Yayınlarını da görüyorlar. EBA’nın 12 milyonun üzerinde kayıtlı üyesi olduğu belirtiliyor. Az reklam değil.

Tüzel kişilik ve camilerin mülkiyeti sorunu:

DİB, tüzel kişilik verilmeyişi yüzünden camilerin mülkiyetine sahip olamamaktan yakınıyor. Mülkiyeti kendinde olmadığı için eklentilerini dilediğine, dilediği koşullarda kiraya vermekte zorlanıyor. Tüzel kişilik olurlarsa mülk edinebilecekler ve kira gelirlerinin hepsi kendilerine kalacak.

Tüzel kişilik vermeye hazırlık mı yapıyor? bilinmez ama Hazine ve Maliye Bakanlığı bir süredir, belediyelerin camilerini, borçlarını silme karşılığında satın alıp Hazinesinin mülkiyetine geçiriyor. Kimi zaman basında AKP’li belediyelerin camilerine değerinin üzerinde paralar önerdikleri haberleri okuyoruz. Bütün bunlara bakınca aklımıza ister istemez

şu sorular geliyor; Maliye Bakanlığı neden cami satın alır ve piyasada alınıp satılmayan bir mal için kamu kurumları arasında bedel belirlenmesi ne anlama gelir?

Hizmetleri?...

TÜİK Eğitim İstatistiklerine göre 2018-2019 öğretim yılında kuran kurslarına 1 milyon 204 bin kişi katılmış, 1 milyon 124 bini mezun olmuş.

Salgın yüzünden 2020 yılı yasaklarla geçti, hepimiz kapandık. DİB bu durumdan olumsuz etkilenmemiş. 2020 yılı Faaliyet Raporundan öğrendiğimize göre;

52 bin camide 492 bin çocuğun katılımıyla “camiyi seviyoruz, namazda buluşuyoruz” programı uygulanmış.

62.700 din görevlisi “Vefa Koordinasyon Grubu” ya da Vakıf ve derneklerin sosyal destek çalışmalarına katılıp, yardıma muhtaçların evlerine yiyecek götürmüş.

Büyük bir bölümü “cami cemaatinden oluşan” yaklaşık 4 milyon 306 bin kişinin katıldığı Evliliğe ilk adım; Temel Aile Bilinci Eğitim seminerleri verilmiş.

Sosyal medya hesapları üzerinden haftada iki saat “Pandemi Sürecinde Aile Eğitimleri” programı yürütülmüş; yaklaşık 3 milyon kişi katılmış.

Kur’an kurslarında 182 bini 4-6 yaş aralığındaki çocuklardan oluşan 880 bin kişiye eğitim verilmiş. Ayrıca Diyanet TV’de hafta içi, akşam saatlerinde programlar düzenlenmiş; izlemek için yaklaşık 420 bin kişi kayıt yaptırmış.

“İhtiyaç Odaklı Din Eğitimi” adlı programda, 611.599 öğrenci eğitilmiş. Aralık 2020’de “Haydi Türkiye Evden Kuran öğrenmeye” adlı bir proje başlatılmış.

Camilerde Kur’an öğretimi programı kapsamında 111 bin öğrenci eğitim-öğretim görmüş.

Kaynaklar?

DİB, 2018 yılında 8,4 milyar; 2019 yılında 10,2 milyar; 2020 yılında 11 milyar lira harcadı. 2021’de 13 milyar; 2022’de 14 milyar; 2023’te 15 milyar lira ödenek istiyor. Demek ki yukarıda özetlenen hizmetlerin 6 yıllık karşılığı 72 milyar lira tutuyor: bizden alacaklar.

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV)

TDV, DİB’nin yan kuruluşu gibi çalışıyor. Bütçe disiplini içine sığmayan hizmetlerin bedeli TDV’den ödeniyor.

2004 yılında çıkarılan 5072 sayılı Yasayla kamu kurum ve kuruluşlarının bünyelerindeki vakıf ve derneklerle ticari ilişkileri yasaklandı. Yasanın gerekçesinde, bütçe kaynaklarının bütçe dışına çıkarılarak özel isterler doğrultusunda harcanmasının önüne geçileceği yazıyordu. Yasanın asıl amacı, üniversitelerde çalışan öğretim üyeleri öncülüğünde kurulan vakıfları işlevsiz bırakmaktı; ancak istemeden DİB ile TDV ilişkisi koparılmıştı.

Bu sorun, 2010 yılında DİB Yasasına “TDV ile işbirliği yapabilir” kuralı eklenerek giderildi.

Kaynakları ve harcamaları

TDV, 2017-2019 arasındaki üç yılda yaklaşık 3,5 milyar lira gelir elde etti; 2,8 milyar lirasını harcadı. 2020 yılı tabloları ise henüz yayımlanmadı.

2017-2019 yılında elde edilen 3,5 milyar lira gelirin 2,8 milyarı bağışlardan oluşuyor. Ve bağış tutarları hızla artıyor: 2014- 2015- 2016 yıllarında sırasıyla 330 milyon; 400 milyon; 500 milyon lira dolayında olan bağışlar, 2017’de 900 milyon; 2018’de 1,3 milyar; 2019’da 1,2 milyar lira olarak gerçekleşmiş. Hayırsever vatandaşların, üstelik kriz ortamında bağış sırasına girmelerinin nedenleri sorgulanabilirse belki ihale yolsuzluklarının ipuçlarına da ulaşılabilir.

Harcamaların mali tablolardaki kodlanmasında ise bir gariplik var. Üç yılın harcama toplamı olan 2,8 milyar liranın 955 milyon lirası; “hayır işleri ve gönüllü faaliyetler”; 236 milyon lirası ise “diğer” adı altında veriliyor. Kalanıyla çalışanlarının aylıkları ödenmiş. Bunun nereye harcadığımızı sormayın demekten hiç farkı yok.

TDV’nin kuruluşları

TDV’nin akçalı olanakları yukarıdakilerden ibaret değil, üniversitesi, şirketi ve Televizyon kanalı var.

Uluslararası İslam Üniversitesi

2010 yılında İstanbul’da 29 Mayıs adlı bir Üniversite kurdu. Çok zengin. “Türkiye’nin en yüksek bursluluk oranına sahip olan üniversitesi” olmakla övünüyorlar. Zenginliğin kaynağında İBB’nin katkısının payı çok. Sayıştay’ın 2017 yılı raporunda İBB’nin 46 milyon lira harcamayla 17 bin metrekare büyüklüğünde bina yaptırıp 29 Mayıs Üniversitesine devredildiği ortaya çıkmıştı.

Önceki DİB Başkanı, 2014 yılında Mekke’de Hac İdare Merkezinde bir basın toplantısı düzenlemiş ve orada özetle şöyle konuşmuştu; “Dünyadaki önemli İslam üniversitelerinin müfredatlarıyla Müslümanların yaşadığı sorunların üstesinden gelecek bilgi üretilmiyor. Buralarda yetişen âlimler sorun çözmek yerine birçok yerde sorun oluyor. Mısır’daki El Ezher üniversitesi ile dört ülkedeki benzer okullara örnek ve destek olmak üzere İstanbul’daki 29 Mayıs Üniversitesi, Uluslararası İslam Üniversitesine dönüştürülerek bu sorun çözümlenecektir.”

Uluslararası İslam Üniversitesi, Diyanet İşlerinin önceki Başkanının hayaliydi. Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan’da İlahiyat Fakültesi, Frankfurt Goethe Üniversitesi’ndeki İslam Araştırmaları Merkezi, Strasbourg’taki İslam İlahiyat Fakültesi ve Sofya’daki Yüksek İslam Enstitüsünü, kurmak istediği Uluslararası İslam Üniversitesine bağlanması için çaba gösterdi. Henüz gerçekleştirilemedi ama çalışmaların sürdürüldüğünü biliyoruz.

Diyanet TV

Diyanet TV, 2018 yılında TDV’nin iştiraki olarak 275 bin lira sermayeyle kurulmuştu. Daha etkili hizmet verebilsin diye 2021 Mayıs ayında 2 milyon 275 liraya yükseltildi.

İktisadi işletme (KOMAŞ)

TDV’nin, KOMAŞ adlı bir şirketi var: inşaat; ahşap doğrama ve dekorasyon; seyahat acentesi; ticaret ve pazarlama; özel eğitim kurumları işletmeciliği; soğuk hava tesisleri

işletmeciliği gibi birbiriyle ilgisi olmayan her iş yapılıyor. Etkinliklerini Azerbaycan; Nahcivan, Türkmenistan; KKTC; Kazakistan ve Türkiye’de yürütüyor.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasasının 12. Maddesinde; “Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır” denilmektedir. Ama MEB, laiklik ilkesinden çoktan vazgeçmiştir. 1982 yılında eklenen ikinci cümlede sözü edilen ve zorunlu tutulan dersi ise; “milli ve manevi değerlerine bağlı, insanlığa faydalı olma idealine sahip...güzel ahlaklı insanlar yetiştirmek” olarak anlamıştır.

İmam-hatip liselerinde zorunlu olan Arapça, Kur’an-ı Kerim, Hz. Muhammed’in hayatı, Temel Dini Bilgiler gibi dersler genel ve diğer meslek okullarında seçimlidir ama, birçoğunda zorunlu gibi uygulanmaktadır.

Yasanın 32. Maddesinde İmam-Hatip liseleri (İHL) şöyle tanımlanmıştır; “imamlık, hatiplik ve Kur’an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere açılan hem mesleğe hem yükseköğretime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır.”

İmam-Hatip Liselerine meslek okulu gözüyle hiç bakılmamıştır. Dünyayı dinsel inançlar doğrultusunda algılayan her meslekten insan yetiştirilmeye çalışılmaktadır. Zaten eğitim programları bu amacı karşılayacak anlayışla hazırlanmaktadır: Anadolu İmam Hatip liselerinde müfredatın %70’i fen ve kültür; %30’u din dersleridir.

Dünya-ahiret dengesi kurabilen bireyler

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü 2017 yılında eğitim müfredatını yeniledi ve misyonunu şöyle tanımladı; “...dünya-ahiret dengesini kurabilen, Kur’an ve sünneti merkeze alarak güncel meseleleri çözümleyen bireyler yetiştirmek.” Eğitim müfredatında; “cihat, şehitlik ve gazilik; İslam ve ekonomik hayat; İslam hukukuna göre faiz, rüşvet, helal kazanç, işçi ve işveren hakkı; İslâm’da evlilik, boşanma, miras” konularında dersler verilmesi öngörüldü.

İmam Hatip Okulları, STK’lar aracılığıyla yurtdışında da açılmaktadır. Bakanlık faaliyet raporlarında; bakanlıkça parasal olarak desteklediği belirtilmektedir. Ayrıca Bakanlık, Ülke içinde “uluslararası İmam Hatip Liseleri” açmakta ve bu okullara giderleri TDV’ce karşılanmak üzere yabancı öğrenci kabul edilmektedir.

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Harcamaları

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, 2017-2020 arasında toplam 33 milyar lira harcamıştır. Harcamaları giderek artmaktadır. 2017 yılında 6 milyar lira olan harcama tutarı 2020 yılında 10 milyar liraya yaklaşmıştır.

Yatırım arttıkça öğrenci de artıyor

İmam Hatip Okullarını cazip hale getirip öğrenci sayısının artırılması için büyük tutarlarda yatırımlar yapılmaktadır. Orta ve lise bölümlerindeki 2014 yılında 2.215 olan okul sayısı, 2020’de 5.088’e; 23.979 olan derslik sayısı 61.863’e; 40.964 olan öğretmen sayısı 96.100’e; 714.111 olan öğrenci sayısı, 1 milyon 387.446’ya yükselmiştir.

Yatırım ödenekleri/pansiyonlu okullar

Yatırım ödenekleri adaletsiz dağıtılmaktadır: 610 bin öğrencinin eğitim gördüğü İmam Hatiplerin lise bölümleri için 2015-2020 yılları arasında toplam 3 milyar 812 milyon lira; 5 milyon 630 bin öğrencinin eğitim gördüğü genel ortaöğretim kurumlarında ise 3 milyar 896 lira harcanmıştır.

Pansiyonlu okullardan yararlanan öğrencilerin dağılımı da adaletsizdir; pansiyonlu okulların ¼' ünden İmam Hatip Okulu öğrencileri yararlandırılmaktadır. Bakanlığın 2019 yılında 3065 pansiyonlu okulu vardır. Bunun 532'si Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne aittir. Pansiyonlu okullarda toplam 328 bin öğrenci eğitim görmüştür: 80 bini İmam Hatip öğrencisidir.

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile DİB arasında yapılan protokoller

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile DİB Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü arasında İHL'lerde hafızlık eğitimi programlarının yürütülmesi için; "tercihen 6. Sınıfta eğitim öğretime bir yıl ara verilmesi ve ezberleme sürecinin tamamlanması"nın öngörüldüğü protokoller yapılmaktadır.

Öğrencinin eğitimine bir yıl ara verdirilip, DİB kurslarına gönderilmesi eğitim açısından sorunlu bir davranıştır. Devlet geleneklerine de aykırıdır ve hukuksal açıdan da sorunludur. Protokoller, Bakan ve Başkan arasında değil; Devlet hiyerarşisi bir yana bırakılarak Genel Müdürler arasında imzalanmaktadır.

Son söz

Şu soruyu sorup bitirelim: Türkiye Cumhuriyeti laik bir ülke mi?